

EEN LANGE ADEM IN STIERGEBRUIK

De opfokkosten liggen volgens de familie Van Schie te hoog om concessies te doen op de betrouwbaarheid van fokstieren. Door te kiezen voor stieren met fokstierdochters in hun fokwaarde beperkt Van Schie de kans op tegenvallers en verwacht hij een hogere levensproductie. 'Je kunt niet gokken met fokken.'

Een ruime meerderheid van de koeien op het bedrijf van Cor (35) en Aad (63) van Schie wordt drachtig gemaakt door secondcropstieren. Stieren met fokstierdochters in hun fokwaarde zoals Archibald, Gryphus Simon, Tolhoek Glory Box en Hondo Aero krijgen op het bedrijf in Zeewolde nog volop kans. 'Je kunt je geen misser veroorloven als de opfokkosten op een niveau van duizend euro per koe liggen', redeneert Cor van Schie. 'Tegenvallende vaarzen zijn dan altijd te duur. Zeker bij het nieuwe mestbeleid is het van belang om met zo min mogelijk jongvee toe te kunnen.' De negentig zwartbonte melkkoeien realiseren op een leeftijd van vijf jaar en vier maanden een rollend jaargemiddelde van 8961 kg melk met 4,30 % vet en 3,50 % eiwit. Met een snelle hoofdrekensom rekent Cor van Schie de levensproductie van ruwweg 30.000 kg melk per koe voor. 'Dat mag zeker niet teruglopen. Het is net als met een machine; hoe langer je ermee doet, des te lager worden de kosten per eenheid. Daarom kiezen we voor betrouwbaarheid bij de stierkeuze.'

Evenwichtige koeien

Betrouwbaarheid betekent voor Van Schie niet uitsluitend dat de fokwaarde van een stier grotendeels op fokstierdochters is gebaseerd. Ook de afstamming en ervaringen van collega-veehouders spelen mee in de overweging tot de inzet van een stier. 'Black Beauty en Jerom zijn stieren die me bijvoorbeeld aanspreken, maar die ik niet blind zal gebruiken. De afstamming van Black Beauty, Hondo Aero

x Lord Lily, wekt bij mij het vertrouwen', beargumenteert Van Schie de uitzonderingen die hij maakt. De veehouder heeft goede ervaringen met Aerostarbloed op zijn bedrijf, dat jaarlijks op 45 hectare een quotum aflevert van 780.000 kg melk. 'Met Aerostar fok je compacte koeien, weinig extremen.' Onder de vaarzen melkt Van Schie nakomelingen van Archibald en Hondo Aero, terwijl ook Aerostarzoon Ronald hem bevalt. Secondcropstieren bevinden zich over het algemeen niet (meer) in de bovenste regionen van het DPS-klassement. Desondanks heeft de keuze voor deze stieren volgens Van Schie geen nadelige gevolgen voor de snelheid in genetische vooruitgang. 'Snelheid in de fokkerij heeft ook zijn keerzijde. De aanleg voor melkproductie is de afgelopen jaren sneller vooruitgegaan dan de capaciteit om voldoende voer op te nemen. Het is belangrijk dat ruwvoeropname in balans is met het productieniveau, daarom vermijd ik het liefst stieren die extreem fokken.' Van Schie ziet daarom graag evenwicht tussen de fokwaarden voor hoogtemaat, voorhand en inhoud. Wilskracht is volgens Van Schie een kenmerk dat van groot belang is om duurzaamheid in een veestapel te verankeren. 'De F16- en Sunny Boydochters hebben wilskracht in zich, maar dat is vooral een gevoelskwesitie. Het insteekpercentage zit bij Van Schie verdienstelijk op twintig procent. Een effect van secondcropstieren lijkt aannemelijk: 'Je kunt niet gokken met fokken.'

Tijmen van Zessen

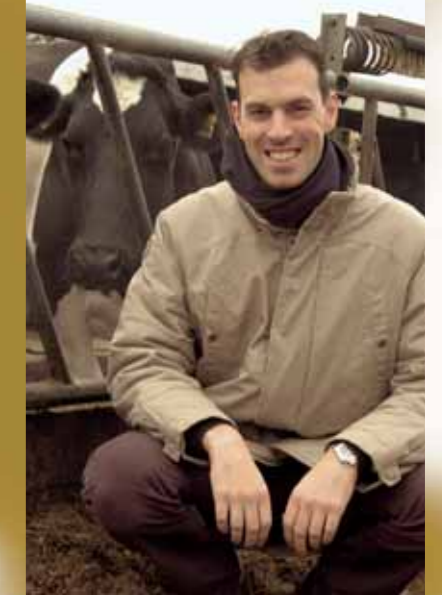

DE KOE

Dagboek van een oude koe

De oudste nog levende koe van Nederland is Francien 9. Op drie maanden na telt deze MRIJ 24 lentes. Een koe met een roerig leven volgens haar eigenaar Teus Verboom uit Slootdorp: 'Geen enkel dier heeft een dikker dagboek dan Francien.' De Prins 2-dochter werd in 2000 voor het laatst drooggezet en loopt nog steeds tussen het koppel, waarin ze ook de honderdtonnerstatus bereikte.

DE EXPERT SANDER DE ROOS

'Duurzaamheid betaalt zich terug'

Wie een toplijstje maakt van de hoogste stieren voor duurzaamheid (DU) ziet opvallend veel oudere stieren met fokstierdochters. 'Dit is niet zo vreemd', vertelt NRS-onderzoeker Sander de Roos. 'Duurzaamheid is een kenmerk met een relatief lage erfelijkheidsgraad. Je moet lang wachten voordat de informatie er is dat de koe is afgevoerd.' In DPS weegt DU stevig mee, daarnaast geeft het testdagmodel oudere stieren die laatrijpe dochters geven, extra krediet. 'Stieren die bewezen hebben productieve, duurzame dochters te geven moeten daarvoor gewaardeerd worden', aldus De Roos. 'De inzet van secondcropstieren kan prima zolang je geen grote concessies doet op DPS. Ik zou bijvoorbeeld geen stieren onder 200 DPS gebruiken vanwege de hoge betrouwbaarheid, wanneer er ook jonge stieren zijn met meer dan 300 DPS.' De Roos denkt dat meer aandacht voor duurzaamheid beter op zijn plaats is dan alle aandacht voor exterieur. 'Duurzaamheid betaalt zich terug en exterieur niet.'

Cor van Schie: 'Bij duizend euro opfokkosten kun je je geen misser veroorloven'

Betrouwbaar fokken